

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ
ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ
ΤΟΥ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕ ΘΕΜΑ:
*«Το Μέλλον της Ευρώπης»***

Αθήνα, 1^η Δεκεμβρίου 2003

I.

Κυρίες και κύριοι,

Τις τελευταίες εβδομάδες γίναμε μάρτυρες μερικών εξαιρετικά σημαντικών γεγονότων. Οι τρομοκρατικές επιθέσεις στη Σαουδική Αραβία και την Τουρκία, η κλιμάκωση της στρατιωτικής βίας στο Ιράκ, αλλά και η αλλαγή ηγεσίας της Γεωργίας δεν είναι μεμονωμένα γεγονότα. Εντάσσονται σε ευρύτερες διαδικασίες που χαρακτηρίζουν την εποχή μας και προστίθενται στον κύκλο των προβλημάτων που μαστίζουν τον τρίτο κόσμο. Θέτουν ξανά, και μάλιστα με πολύ επιτακτικό τρόπο, το ζήτημα των διεθνών σχέσεων, του διεθνούς συστήματος, των προοπτικών της παγκόσμιας κοινότητας.

Η εποχή μας χαρακτηρίζεται από την όλο και στενότερη αλληλεξάρτηση εσωτερικών και διεθνών ζητημάτων. Όλο και περισσότερο εθνικά ζητήματα έχουν πλέον υπερεθνικές αιτίες και επιζητούν υπερεθνικές απαντήσεις. Και το ερώτημα που μπαίνει όλο και πιο συχνά είναι: Μπορούν οι πολίτες, η κοινωνία των πολιτών να έχει ρόλο σε μια τέτοια εξέλιξη;

Εμείς, οι πολίτες μιας σύγχρονης δημοκρατίας, έχουμε το δικαίωμα, αλλά και την πρακτική δυνατότητα να επηρεάζουμε, έμμεσα και άμεσα, τις εξελίξεις που μας αφορούν. Κανείς δεν αρνείται βέβαια τα ελλείμματα και τις δυσλειτουργίες μιας σύγχρονης δημοκρατίας. Κανείς δεν πρέπει να υποβαθμίζει την κρίση της αντιπροσώπευσης, την επιδίωξη μετατροπής της πολιτικής σε θέαμα, την απαξίωση των παραδοσιακών συλλογικών μορφών δράσης, τις πρακτικές δυσκολίες συμμετοχής, τις ελλείψεις ως προς την ενημέρωση ή τη διαφάνεια. Από την άλλη όμως, κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί την εμπέδωση της κοινωνίας των πολιτών. Την ωρίμανση των ίδιων των πολιτών, που νηφάλια και ψύχραιμα αναζητούν το συμφέρον τους, σταθμίζουν τα υπέρ και τα κατά, δραστηριοποιούνται, όπως για το περιβάλλον, ή την ποιότητα ζωής. Αυτοί λοιπόν οι ώριμοι και απαιτητικοί πολίτες μιας σύγχρονης δημοκρατίας θέλουν να συμμετέχουν ακόμη περισσότερο στα δημόσια πράγματα που τους αφορούν. Αναζητούν τρόπους για να έχουν έναν ευρύτερο και πιο αποτελεσματικό λόγο στις εξελίξεις της κοινωνίας. Αναζητούν το σχέδιο που θα τους δώσει τη δυνατότητα επιρροής των εξελίξεων και το όχημα που θα τους οδηγήσει στη νέα εποχή.

Κυρίες και Κύριοι,

Η απάντηση στο ερώτημά τους είναι μία και κατηγορηματική. **Το σχέδιο είναι το εγχείρημα της ενοποιημένης, της ισχυρής Ευρώπης.** Ένα πολιτικό σχέδιο, που εξειδικεύτηκε σε θεσμούς, σε διαδικασίες και σε πολιτικές. Ένα πολιτικό σχέδιο που συνιστά το πιο ελπιδοφόρο εγχείρημα της εποχής μας.

II.

Γιατί;

Γιατί το μέλλον των πολιτών κάθε ευρωπαϊκής χώρας συναρτάται με το μέλλον της Ευρώπης.

Γιατί η προοπτική της Ελλάδας εξαρτάται από την πορεία της Ευρώπης.

Ποιας Ευρώπης, θα διερωτηθούν πολλοί; Της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αρκείται να μοιράζει επιδοτήσεις και να εξασφαλίζει την κυκλοφορία του κεφαλαίου; Που εμφανίζεται ως ένας απρόσωπος και απόμακρος γραφειοκρατικός μηχανισμός; Της Ευρωπαϊκής Ένωσης που αδυνατεί να λύσει καίρια προβλήματα της κοινωνικής ζωής και της καθημερινότητας των πολιτών; Που δεν είναι σε θέση να ορθώσει το ανάστημά της σε προκλήσεις της παγκόσμιας σκηνής;

Όχι βέβαια. Μιλώ για την Ευρώπη που ως πολιτικό εγχείρημα κατάφερε μέχρι σήμερα να κατακτήσει αθροιστικά το ύψιστο πολιτιστικό αγαθό. Να συγκεράσει ειρήνη, δημοκρατία, ελευθερία, ευημερία και κοινωνική δικαιοσύνη σε πρωτόγνωρο βαθμό στην ιστορία του παγκόσμιου πολιτισμού.

Αυτή η Ευρώπη μπορεί να ολοκληρωθεί, μπορεί να δώσει και τις άλλες απαντήσεις.

Κυρίες και κύριοι,

Οι πολίτες έχουν αυξημένες προσδοκίες, στέκονται κριτικά απέναντι στην Ευρώπη, έχουν τη διάχυτη αίσθηση ότι δεν μπορεί. Ότι η Ευρώπη υπολείπεται των απαιτήσεων των περιστάσεων. Δεν ισχυρίζονται ότι ό,τι κάνει η Ευρώπη δεν είναι καλό, αλλά ότι ό,τι κάνει η Ευρώπη δεν επαρκεί.

Ποια είναι η Ευρώπη που μπορεί να ικανοποιήσει τις προσδοκίες τους; Ποια είναι η Ευρώπη που μπορεί να αποτελέσει απάντηση στην παγκοσμιοποίηση αλλά και στις αδυναμίες και τις ανεπάρκειες μιας εθνικής πολιτικής παραδοσιακού τύπου; Ποια είναι η Ευρώπη του μέλλοντός μας;

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τη διαδρομή που έχουμε διανύσει. Τη διαδρομή που έχει οδηγήσει τους λαούς μας από τα συντρίμια του πιο καταστροφικού πολέμου που έχει γνωρίσει η ανθρωπότητα στην ειρήνη και στη δημοκρατία. Τη διαδρομή που, για πρώτη φορά στην ιστορία της ηπείρου, οδήγησε στην εθελούσια συνένωση των περισσότερων χωρών της, ακόμη και εκείνων, που, μέχρι μερικά χρόνια, είχαν διαφορετικό πολιτικό σύστημα.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει τα σπουδαία κεκτημένα της ευρωπαϊκής ενοποίησης. Τους κοινούς θεσμούς, τις κοινές πολιτικές, τη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων. Το κοινό νόμισμα, την κοινή δημοσιονομική πολιτική. Την εξυγίανση και τη σύγκλιση των οικονομιών. Τις διαρθρωτικές παρεμβάσεις.

Κανείς δεν μπορεί να αμφισβητήσει την ίδια τη διαδικασία ενοποίησης. Την αξία, μιας διαδικασίας ενοποίησης ανεξάρτητων και ισότιμων κρατών. Την αξία της αρχής της επικουρικότητας. Τη βαθμιαία σύγκλιση, που στηρίζεται στον υπολογισμό του βαθμού ωριμότητας κάθε χώρας. Τον σεβασμό όλων των κρατών μελών, μικρών και μεγάλων, λιγότερο και περισσότερο ισχυρών.

Κανείς, τέλος, δεν μπορεί να αμφισβητήσει την αξία μιας πορείας, που στηρίζεται στις ομοιότητες αλλά ταυτόχρονα σέβεται τις διαφορές. Που προϋποθέτει την εμβάθυνση των κοινών στοιχείων και τον σεβασμό των διαφορετικών παραδόσεων.

Ωστόσο αν θέλουμε, ανταποκρινόμενοι στις προσδοκίες των πολιτών, να προχωρήσουμε, όλα αυτά, όσο σημαντικά και αν είναι, δεν αρκούν. Η ευρωπαϊκή πορεία χρειάζεται **επιτάχυνση, αναπροσανατολισμό και εμβάθυνση.**

Η επιτάχυνση, ο αναπροσανατολισμός και η εμβάθυνση της ευρωπαϊκής ενοποίησης δεν μπορεί να γίνεται ερήμην των πολιτών. Οφείλει να εξασφαλίζει την ενεργή προσχώρησή τους, τη συμμετοχή τους.

Η μεγάλη πρόκληση για την Ευρώπη του μέλλοντός μας είναι αυτή. Η ταυτότητα όλων των πολιτών των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να αποκτήσει ευρωπαϊκή διάσταση.

Η μεγάλη πρόκληση είναι ο πολίτης της μιας χώρας μέλους να αντιμετωπίζει τον πολίτη της άλλης χώρας μέλους ως έναν από εμάς, ως συμμετέχο στο ίδιο εγχείρημα.

Η μεγάλη πρόκληση είναι η διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής ταυτότητας, χωρίς την οποία ο μεγάλος στόχος της ισχυρής Ευρώπης δεν θα μπορέσει να ολοκληρωθεί.

Κυρίες και κύριοι,

Η αίσθηση της κοινότητας υπάρχει στην Ευρώπη. Υπάρχει σε χαλαρή και ασαφή μορφή. Υπάρχουν κοινότητες που πηγάζουν από το παρελθόν, τα βιώματα, τις εμπειρίες, αλλά και τις κατακτήσεις τόσων χρόνων. Από την ανεκτικότητα που ριζώνει στην υπερνίκηση των θρησκευτικών διαφορών, τον κοσμοθεωρητικό πλουραλισμό και την κοσμικότητα. Από τους πολιτικούς και κοινωνικούς αγώνες, που οδήγησαν στην οργάνωση του κοινωνικού κράτους. Από την εμπειρία αιματοχυσιών, που επιβάλλουν την αυτοσυγκράτηση ως προς τη χρήση βίας καθώς και την αναγνώριση της σημασίας της διεθνούς συνεργασίας. Το παρελθόν μας, ένα παρελθόν επώδυνο, μας έχει κάνει να αναγνωρίζουμε την αξία όλων αυτών των στοιχείων. Έχει διαμορφώσει ένα κοινό υπόστρωμα αξιών, ευαισθησιών, στάσεων ζωής, αντιλήψεων.

Έχει διαμορφώσει στοιχεία, ενός ευρωπαϊκού πολιτισμού.

Σήμερα όμως αυτά τα στοιχεία δεν αρκούν. Γιατί η κοινή ταυτότητα, την οποία χρειάζεται η προσπάθεια εμβάθυνσης της ενοποίησης, δεν οικοδομείται μόνο με τα υλικά του παρελθόντος.

Γιατί η κοινή ταυτότητα στις δημοκρατίες διαμορφώνεται και μέσα από συνειδητές επιλογές των ίδιων των πολιτών. Η κοινή ταυτότητα συγκροτείται επειδή το θέλουν οι πολίτες. Να έχουν το ίδιο πολιτικό όραμα, να μοιράζονται ένα κοινό πεπρωμένο, να μετέχουν στην ίδια προοπτική. Να αποτελούν πολίτες της ίδιας υπερεθνικής πολιτικής ένωσης.

Κυρίες και κύριοι,

Πιστεύω ακράδαντα ότι οι Ευρωπαίοι πολίτες, θέλουν να έχουν κοινό μέλλον. Θέλουν να αντιμετωπίσουν μαζί, τις προκλήσεις του μέλλοντος, ένα κοινό μέλλον οικοδομημένο στις κοινές αξίες τους. Στην αξία της ελευθερίας και της αυτονομίας. Στην αξία της ισότητας. Στην αξία της αλληλεγγύης και της κοινωνικής συνοχής. Στην αναγκαιότητα του κράτους ως διορθωτικού μηχανισμού των ατελειών της αγοράς. Στην αξία του πολυκομματισμού και της δημοκρατίας. Στην αξία της συλλογικής δράσης για την υπεράσπιση των συμφερόντων. Στην αξία της συναίνεσης.

III.

Κυρίες και κύριοι,

Οι αξίες αυτές έχουν σημασία αν μεταπλάθονται σε πράξη. Αν μετασχηματίζουν την πραγματικότητα. Αν οι τρόποι με τους οποίους εφαρμόζονται ενδυναμώνει την αίσθηση των πολιτών ότι συμμετέχουν σε μια κοινή προσπάθεια.

Ο πρώτος δρόμος που οδηγεί στη διαμόρφωση μιας ευρωπαϊκής πολιτικής ταυτότητας περνά μέσα από την αποτελεσματικές απαντήσεις στα προβλήματα των πολιτών.

Οι πολίτες της Ευρώπης αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της απασχόλησης και της ανεργίας. Το ποσοστό απασχόλησης, τρία χρόνια μετά τη Λισσαβόνα, εξακολουθεί να είναι χαμηλό ιδίως ως προς ορισμένες κατηγορίες εργαζομένων. Η διαρθρωτική ανεργία επιμένει, Οι περιφερειακές ανισότητες είναι έντονες. Η έλλειψη δεξιοτήτων τείνει να αποκτήσει μόνιμο χαρακτήρα.

Οι πολίτες αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της μετανάστευσης και της ξενοφοβίας. Παρά την πολιτική ομαλότητα που τείνει να επικρατήσει στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, η κινητικότητα ανθρώπων συνεχίζεται και μαζί της διεγείρονται ξανά τα αντανάκλαστικά της δυσπιστίας προς τον άλλο.

Οι πολίτες αντιμετωπίζουν το πρόβλημα της επιδείνωσης του φυσικού περιβάλλοντος. Η αλόγιστη επιδίωξη του κέρδους και ο εύκολος

καταναλωτισμός οδηγούν σε όλο και καταστροφικότερες επεμβάσεις στο περιβάλλον. Η πρόοδος της επιστήμης και κυρίως της βιοτεχνολογίας καθιστά δυνατές χρήσεις που θέτουν σε κίνδυνο τη φυσική ισορροπία.

Η Ε.Ε. μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση αυτών των άμεσων και πιεστικών προβλημάτων των πολιτών. Μπορεί να επιτύχει εκεί που είναι καταδικασμένες να αποτυγχάνουν εθνικές πολιτικές. Στην κατεύθυνση αυτή καλείται να επεκτείνει τις αρμοδιότητές της. Να αναλάβει νέες, πιο συστηματικές και ριζικές, πρωτοβουλίες. Στο πεδίο της οικονομίας καλείται, δίχως να εγκαταλείψει το Σύμφωνο Σταθερότητας, να επιταχύνει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις που θα εξασφαλίσουν την οικονομική ανάπτυξη. Να εξασφαλίσει μία συντονισμένη οικονομική πολιτική. Να δημιουργήσει το ευνοϊκό περιβάλλον για την ίδρυση και ανάπτυξη καινοτόμων επιχειρήσεων, για την προαγωγή της επιχειρηματικότητας, για την προώθηση επενδύσεων, για την ανάπτυξη της έρευνας. Να δώσει ώθηση στα διευρωπαϊκά δίκτυα για να διευκολύνεται η σύνδεση των αγορών, οι εξαγωγές και η ανάπτυξη. Να εκπονήσει ένα ακόμη Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, το Δ', που να κινείται στην κατεύθυνση αυτή.

Κυρίες και κύριοι,

Ο δεύτερος δρόμος που οδηγεί στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής ταυτότητας περνά αναγκαστικά μέσα από την ενίσχυση της κοινωνικής φυσιογνωμίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην κατεύθυνση αυτή η Λισσαβόνα έδειξε τον δρόμο. Η Ευρώπη καλείται να εμπεδώσει και να ανανεώσει το ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο. Να εργαστεί ακόμα πιο συστηματικά για την πλήρη απασχόληση, την κοινωνική προστασία, την κοινωνική ένταξη την ισότητα ανδρών και γυναικών, την αλληλεγγύη μεταξύ των γενεών, τον σεβασμό των δικαιωμάτων του παιδιού. Να εργαστεί με περισσότερη τόλμη για την οικονομική και κοινωνική συνοχή, την αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών Μελών αλλά και την αποτελεσματική προστασία του φυσικού περιβάλλοντος. Για να επιτύχει αυτούς τους στόχους η Ένωση καλείται να αναπτύξει ενεργητικές πολιτικές για την απασχόληση και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας, για την ενσωμάτωση των μεταναστών στις κοινωνίες μας, για την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των διακρίσεων. Καλείται να ενισχύσει την προσπάθεια για τη δημιουργία νέων, ενεργών και δυναμικών υπηρεσιών πρόνοιας. Καλείται να επενδύσει πόρους στον άνθρωπο, να εφαρμόσει νέες πολιτικές εκπαίδευσης και κατάρτισης για τη ζωή και την εργασία στην κοινωνία της γνώσης.

Ο τρίτος δρόμος για τη διαμόρφωση της κοινής ευρωπαϊκής ταυτότητας είναι η ενίσχυση της δημοκρατικής φυσιογνωμίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Χρειαζόμαστε και θέλουμε μια πιο συμμετοχική Ένωση. Μια πιο προσιτή στους πολίτες της Ένωση. Μια Ένωση που στηρίζει τη νομιμότητά της απ' ευθείας στον πολίτη και τους σχηματισμούς που εκφράζουν το δημοκρατικό φρόνημά του. Μια Ένωση με ενισχυμένους αντιπροσωπευτικούς αλλά και θεσμούς διαβούλευσης με τους

κοινωνικούς εταίρους και τους πολίτες. Μια Ένωση με εκτελεστικά όργανα υπόλογα στους πολίτες της. Μια Ένωση με παγιωμένες τις αρχές της διαφάνειας, ώστε να λειτουργεί με πιο κατανοητό τρόπο, να είναι πιο ορατή στον απλό πολίτη. Χρειαζόμαστε και θέλουμε μια Ένωση που προχωρεί αποφασιστικά στην οδό της πολιτικής και θεσμικής εμπάθυνας. Χρειαζόμαστε και θέλουμε μια Ευρώπη που να προσεγγίζει σταθερά το ομοσπονδιακό πρότυπο.

Ο τέταρτος δρόμος που οδηγεί στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής ταυτότητας είναι η αποτελεσματικότερη εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης. Χρειάζεται να απλοποιηθεί τις διαδικασίες, να περιορίσει τη γραφειοκρατία και τις δυσκαμψίες, να οριοθετήσει ακριβέστερα τις αρμοδιότητες. Κυρίως όμως χρειάζεται να ενισχύσει τους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων: προς τούτο πρέπει να αποφύγει την τυφλή και μηχανιστική εξομοίωση όλων, να δώσει την ευκαιρία στα μέλη της για πρωτοβουλίες που προωθούν τις πολιτικές της.

Ο πέμπτος δρόμος για τη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας περνά μέσα από την ύπαρξη ενός ευρωπαϊκού πολιτισμού. Ο πολιτισμός, σε όλες τις ανοικτές κοινωνίες, δεν δημιουργείται άνωθεν. Ο πολιτισμός παράγεται και παγιώνεται μέσα από τη ζωή των θεσμών, μέσα από την ομαλή λειτουργία τους. Μέσα από την παιδεία. Μέσα από τις ανταλλαγές φοιτητών. Μέσα από κοινά προγράμματα και ενιαία πτυχία. Μέσα από διαδικασίες που αναδεικνύουν αυτά που μας ενώνουν χωρίς όμως να αποσιωπούν αυτά που μας χωρίζουν. Χωρίς ισοπέδωση και ομοιομορφία. Σε πλαίσιο σεβασμού της αυτονομίας και της αυτενέργειας των πολιτών η Ευρωπαϊκή Ένωση καλείται να ενθαρρύνει τη δημιουργικότητα και να διασφαλίσει την κριτική ικανότητα των πολιτών κάθε κοινωνίας.

Ο έκτος δρόμος που οδηγεί στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής πολιτικής ταυτότητας είναι η ενίσχυση της Ευρώπης στο διεθνές σύστημα. Η Ένωση καλείται να διευρύνει το πεδίο και τους στόχους της κοινής εξωτερικής πολιτικής. Καλείται να εφαρμόσει κοινή πολιτική άμυνας και να δημιουργήσει τους μηχανισμούς εκείνους που θα οδηγήσουν στην κοινή άμυνα. Γιατί οι χώρες της Ευρώπης είναι εκείνες που σήμερα, στη νέα διεθνή συγκυρία, μπορούν να ανοίξουν τον δρόμο ενός νέου συστήματος παγκόσμιας διακυβέρνησης, που να αντανακλά τις δημοκρατικές αξίες. Για τη διαμόρφωση ισορροπιών στο διεθνές σύστημα. Για τη ρύθμιση της τυφλής και άναρχης παγκοσμιοποίησης. Για την εμπάθυνα του διεθνούς δικαίου και την εύρυθμη λειτουργία διεθνών δικαιοδοτικών θεσμών. Για την θεσμοθέτηση οικουμενικών κανόνων διανομής, που να διαρρηγνύουν τον φαύλο κύκλο της ένδειας, της υπανάπτυξης και του αυταρχισμού. Για τη διαμόρφωση και η εμπέδωση της παγκόσμιας ασφάλειας μέσω της οικονομικής και πολιτιστικής συνεργασίας.

Κυρίες και κύριοι,

Το κοινό ευρωπαϊκό μας σπίτι, η πατρίδα μας η Ευρώπη, είναι επιλογή μας. Δεν μας κληροδοτήθηκε. Δεν μας παραδόθηκε. Δεν στηρίζεται σε κάποια υπερκόσμια αυθεντία. Γεννήθηκε μέσω δημοκρατικών διαδικασιών. Εμείς, οι πολίτες των κρατών που τη συναποτελούν ισότιμα, που τη διαμορφώσαμε όπως είναι μέχρι σήμερα, εμείς καλούμαστε να την ολοκληρώσουμε. Για αυτό έχει σημασία η αποδοχή του Συντακτικού Χάρτη της Ευρώπης. Ενός κειμένου που, ακόμα και αν δεν μας ικανοποιεί πλήρως, προωθεί την πολιτική ολοκλήρωση της Ευρώπης. Γιατί καταγράφει τη θέληση των λαών της να συνυπάρξουν στο ίδιο πολιτικό οργανισμό. Αλλά και γιατί υπογραμμίζει ότι η ταυτότητά μας είναι πολιτική ταυτότητα, ταυτότητα αξιών και στόχων – και όχι καταγωγής, αίματος ή παράδοσης ή απρόσωπων μηχανισμών αγοράς και σώρευσης κεφαλαίων. Προωθεί ουσιαστικά την πολιτική ολοκλήρωση της Ευρώπης γιατί ενισχύει θεσμικά την Ένωση, διευρύνει τον δημοκρατικό της χαρακτήρα, ενδυναμώνει την κοινωνική της φυσιογνωμία, εγγυάται την υλοποίηση κρίσιμων πολιτικών και, τέλος, αναβαθμίζει τις δυνατότητες άσκησης ενιαίας εξωτερικής πολιτικής.

Η μέχρι τώρα συζήτηση για το Σύνταγμα στη Διακυβερνητική ακολουθεί μια πορεία που εμπεριέχει κινδύνους. Ορισμένες χώρες θεωρούν ότι αυτή η διαπραγμάτευση είναι μια διαπραγμάτευση όπως άλλες στην Ευρωπαϊκή Ένωση για τις τιμές των αγροτικών προϊόντων, ή την κατανομή των ενισχύσεων των διαρθρωτικών ταμείων. Μία τέτοια προσέγγιση οδηγεί να ιεραρχούνται ως πρώτο και κύριο θέμα είτε τα θεωρούμενα ως κεκτημένα είτε ειδικές απαιτήσεις. Η ανάγκη μιας νέας αποτελεσματικής λειτουργικής ρύθμισης υποβαθμίζεται. Αν τέτοιες εθνοκεντρικές στάσεις οδηγήσουν στη ματαίωση της αποδοχής του Συντάγματος είναι φανερό ότι οι χώρες της Ένωσης θα διχαστούν σε δύο στρατόπεδα. Οι χώρες που δεν θα αποδεχθούν την αποτυχία θα δημιουργήσουν με την αξιοποίηση των ενισχυμένων συνεργασιών μια «στενότερη Ένωση μέσα στην Ένωση». Οι άλλες θα βρεθούν σε μία Ένωση χωρίς πρωτοβουλία και δυναμική. Το ρήγμα αυτό πρέπει να αποφευχθεί. Να συνειδητοποιήσουν όλοι, ότι δεν συζητάμε το Σύνταγμα με στόχο να επιδείξουμε δάφνες νίκης στο εσωτερικό της κάθε χώρας μας. Συζητάμε για να δημιουργήσουμε ένα εργαλείο αποτελεσματικό που θα μας βοηθήσει να αντιμετωπίσουμε τα προβλήματα του αύριο.

Μια τέτοια Ευρώπη με δυναμική και πρωτοβουλία που ανοίγει νέους δρόμους μπορεί να κάνει τους πολίτες των κρατών μελών να τη νοιώσουν δική τους. Να αισθανθούν ότι αποτελεί συστατικό μέρος της ταυτότητάς τους. Να αισθανθούν ότι η Ευρώπη, η Ευρώπη στην τύχη της οποίας συμμετέχουν, είναι πατρίδα τους. Να αισθανθούν υπερήφανοι για αυτό. Να εργασθούν ενεργά για να καθορίσουν το μέλλον της.

Σας ευχαριστώ!